

Warszawa, dnia 24 czerwca 2021

**MINISTERSTWO ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI**

*Sekretarz Stanu
Ryszard Bartosik*

Znak sprawy:DSJ.kor.831.11.2021

Wg rozdzielnika

Szanowni Państwo,

do Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi przekazane zostały sygnały ze strony Stowarzyszenia Producentów Produktów Zbożowych oraz innych firm zajmujących się produkcją i dystrybucją kasz, musli i produktów zbożowych, dotyczące nieprawidłowego stosowania środków ochrony roślin, w tym w szczególności na bazie glifosatu, w uprawach zbóż, gryki oraz prosa.

Problem nielegalnej desykcji, polegającej na suszeniu części zielonych roślin gryki i prosa za pomocą środków ochrony roślin zawierających w swoim składzie substancję czynną glifosat jest w Polsce wciąż bardzo poważny i niestety powszechny, a jego konsekwencje niepokojące.

Problem ten również uderza przede wszystkim bezpośrednio w konsumentów. Kolejne kampanie organizowane przez organizacje społeczne, potwierdzające występowanie w produktach przekroczeń najwyższych dopuszczalnych pozostałości glifosatu, podważają zaufanie do krajowej żywności oraz niweczą wysiłki skierowane np. na promocję kasz, konkurujących m.in. z importowanym ryżem.

Krajowi producenci i przetwórcy żywności wskazują na spadek opłacalności produkcji, związany tak z wycofywaniem skażonych partii z obrotu, jak i z utratą zaufania konsumenta. Problem pozostałości środków ochrony roślin jest istotny także w kontekście eksportu. Przypadki stwierdzenia przekroczeń najwyższego dopuszczalnego poziomu pozostałości środków ochrony roślin w ramach kontroli przeprowadzanych w państwach, do których eksportujemy towary, może spowodować utratę rynków zbytu w tych państwach.

Podkreślenia wymaga, że problem występowania glifosatu w żywności związany jest nie tylko z działaniami organizacji społecznych. Informacje przekazywane przez te organizacje niestety znajdują potwierdzenie. Wewnętrzne kontrole wprowadzone przez producentów żywności wskazują,

iż duży odsetek partii badanych na etapie skupu zawiera pozostałości tej substancji czynnej i jest odrzucany. W tej sytuacji producenci żywności mogą kierować się ku surowcom importowanym.

Mając na uwadze powyższe, zwracam się do Państwa z prośbą o możliwie najszersze przekazywanie informacji na temat właściwego stosowania środków ochrony roślin na bazie glifosatu wśród rolników.

Aktualnie w rejestrze środków ochrony roślin dopuszczonych do obrotu znajdują się 92 preparaty zawierające w swoim składzie glifosat, w tym 48 przeznaczonych do stosowania w zbożach (pszenica, pszenżyto, żyto, jęczmień). Zgodnie z etykietą stosowania żaden z tych preparatów nie jest jednak przeznaczony do desykcji gryki i prosa.

Trzeba pamiętać, że zgodnie z przepisami art. 35 ustawy z 8 marca 2013 r. *o środkach ochrony roślin* (Dz. U. z 2020 r. poz. 2097), środki ochrony roślin należy stosować w taki sposób aby nie stwarzać zagrożenia dla zdrowia ludzi, zwierząt oraz dla środowiska, w tym przeciwdziałać zniesieniu środków ochrony roślin na obszary i obiekty niebędące celem zabiegu.

Ponadto, zgodnie z art. 55 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1107/2009 z dnia 21 października 2009 r. *dotyczącego wprowadzania do obrotu środków ochrony roślin i uchylającego dyrektywy Rady 79/117/EWG i 91/414/EWG* właściwe stosowanie środków ochrony roślin obejmuje przestrzeganie zasad dobrej praktyki ochrony roślin i spełnienie warunków ustanowionych w art. 31 tego rozporządzenia i podanych w etykietach. Zasady bezpiecznego stosowania danego środka ochrony roślin określa zatem także jego etykieta, odnosząca się m. in. do dozwolonej dawki środka oraz upraw, w jakich może być on stosowany, jak również warunków, w których może środek być stosowany. Środki ochrony roślin powinny być także stosowane zgodnie z zasadami integrowanej ochrony roślin.

W ostatnim czasie, do etykiet herbicydów z substancją czynną glifosat wprowadzono dodatkowe zapisy, tam gdzie ma to zastosowanie, obejmujące zakaz stosowania na terenach publicznie dostępnych tj. w parkach i ogrodach publicznych, na terenach sportowych, rekreacyjnych, szkół, przedszkoli, żłobków oraz placówek opieki zdrowotnej, a także zmodyfikowano zapisy odnośnie zastosowań przedzbiorczych.

Przed każdym zastosowaniem środka ochrony roślin użytkownik tych preparatów (rolnik) powinien zapoznać się z treścią etykiety, tak aby móc prawidłowo ten środek zastosować.

Przypominam także, że na stronie www.agrofagi.com.pl dostępne są metodyki integrowanej ochrony roślin dla większości gatunków roślin uprawnych. Zawarte w nich informacje wraz z etykietami środków ochrony roślin stanowią podstawę bezpiecznego stosowania tych preparatów.

Należy podkreślić, że zgodnie z art. 1 rozporządzenia (WE) nr 852/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. *w sprawie higieny środków spożywczych* (Dz. Urz. L 139 z 30.04.2004, str. 1, z późn. zm.) główna odpowiedzialność za bezpieczeństwo żywności spoczywa na podmiocie prowadzącym przedsiębiorstwo spożywcze. Wynika to z art. 14 i art. 17 rozporządzenia (WE) nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2002 r.

ustanawiającego ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołującego Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności oraz ustanawiającego procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności.

Ta sama zasada wynika z art. 6a ust. 1 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. *o bezpieczeństwie żywności i żywienia* (Dz. U. z 2020 r. poz. 2021 z późn. zm.), który stanowi, że środki spożywcze niespełniające wymagań zdrowotnych nie mogą być wprowadzane do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i stosowane do produkcji innych środków spożywczych. Niedopuszczalne jest wprowadzanie do obrotu żywności szkodliwej dla zdrowia, a każde takie działanie miałoby charakter przestępstwa, za które w przepisach art. 96 ww. ustawy przewidziane są sankcje karne.

Z troski o dobro polskiej wsi, zwracam się z prośbą o wspieranie działań Ministerstwa w upowszechnianiu wśród rolników informacji na temat obowiązujących rozwiązań prawnych oraz skutków ich nieprzestrzegania, przy stosowaniu środków ochrony roślin.

W interesie zarówno rolników, jak i przetwórców i dystrybutorów żywności jest, aby polska żywność była synonimem jakości i bezpieczeństwa, nie zaś pozostałości środków ochrony roślin.

W załączeniu przekazuję opracowany komunikat w tej sprawie, z prośbą o jego wykorzystywanie i upowszechnianie. Mając na uwadze trwający sezon uprawowy, jest to najlepszy czas do rozpoczęcia działań informacyjnych wśród rolników.

Zał. Komunikat

Ryszard Bartosik
Sekretarz Stanu
/podpisano elektronicznie/

Do wiadomości:

1. Główny Inspektor Sanitarny
2. Stowarzyszenie Producentów Produktów Zbożowych (za pośrednictwem Kancelarii Krassowski)
3. SANTE A. Kowalski Sp. J.

Rozdzielnik:

1. Krajowa Rada Izb Rolniczych
2. Główny Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa
3. Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa
4. Instytut Hodowli i Aklimatyzacji Roślin – Państwowy Instytut Badawczy w Radzikowie;
5. Instytut Ochrony Roślin – Państwowy Instytut Badawczy w Poznaniu;
6. Instytut Ogrodnictwa – Państwowy Instytut Badawczy w Skierniewicach;
7. Instytut Uprawy, Nawożenia i Gleboznawstwa – Państwowy Instytut Badawczy w Puławach;
8. Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego w Warszawie
9. Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie
10. Dolnośląski Ośrodek Doradztwa Rolniczego we Wrocławiu
11. Kujawsko-Pomorski ODR
12. Lubelski ODR w Końskowoli
13. Lubuski ODR w Kalsku
14. Łódzki ODR w Bratoszewicach
15. Małopolski ODR w Karniowicach
16. Mazowiecki ODR w Warszawie
17. Opolski ODR w Łosiu
18. Podkarpacki ODR w Boguchwale
19. Podlaski ODR w Szepietowie
20. Pomorski ODR w Lubaniu
21. Śląski ODR w Częstochowie
22. Świętokrzyski ODR w Modliszewicach
23. Warmińsko-Mazurski ODR w Olsztynie
24. Wielkopolski ODR w Poznaniu
25. Zachodniopomorski ODR w Barzkowicach